

Tid til haven

Havetips uge 28

Af: Marianne Bachmann Andersen

Det kaotiske bed

Mange af havens planter sår flittigt sig selv, og resultatet kan blive helt uoverskueligt de næste mange år med et utal af små "ukrudts" planter i bunden af bedet. Det er først og fremmest et problem blandt stauderne, hvor rigtig mange af dem i øjeblikket danner frøkapsler indeholdende store antal frø. Hvis du selv vil bestemme, hvor dine nye planter skal stå, så er det nu, du skal sørge for at fjerne toppen – om end den jo faktisk i sig selv er særdeles dekorativ. Akeleje er storslem til selvsåning og dens nært beslægtede akelejefrøstjerne og violstjerner følger godt efter. Lader du de nye små planter blive til fuldt ud voksne planter i dit staudebed, vil de hurtigt overskygge naboplanterne, der ofte ligefrem må lade livet. Velvidende, at man må vælge sine kampe med havens planter, er det nu tiden værd at gå ud med saks og spand for at fjerne frøkapslerne. I juli-haven er det foruden akeleje/frøstjerner også primula, storkenæb (især *Geranium phaeum* arten) og valmuer, som så småt er begyndt at kaste frø, mens fingerbøl og kongelys snarest følger efter.

Frøstabilitet

Det lidt tekniske ord "frøstabilitet" dækker over planternes evne til at reproducere sig selv som tro kopi af den plante, som leverer frøene. Der er ikke mange stauder, der er så frøstabile, at de danner egen tro kopi, da forskellige sorter, med insekternes hjælp, krydses og nye typer opstår. Frøstabilitet er meget vigtigt for de frøfirmaer, der professionelt arbejder med frø, og her sørges der for, at der ingen krydsninger sker – med mindre det netop er udviklingen af nye sorter, der er opgaven, for så foregår krydsninger mellem arter helt kontrolleret, så man ved, hvilke forældre den nye sort har.

Bærhøst

Sommerens skønne bær er nu næsten alle fuldt modne på buskene i haven. Stikkelsbærrene har længe kunne høstes til marmelade eller blot som sød spise direkte fra busken. Ribsbuskene lyser op med røde ranker af små bær, der er sunde og let syrlige. Her gælder det om at være vaks ved havelågen, for får fuglene først øje på de saftige bær, er buskene hurtigt ryddede. Solbærrene løsner sig langsomt, men er langt hurtigere modne, end de plejer at være. Vent med at sylte dem og kom dem blot direkte i fryseren til senere brug. Sommerhindbær modner dag for dag og vil kunne høstes over nogle uger, mens efterårets hindbær stadig er under udvikling. De allertidligste sorter af blåbær er allerede modne, så det gælder helt sikkert om dagligt at vende forbi buskene og samle de lækre bær ind.

Rysteribs

Skyl ca. ½ kg ribs og rib dem for stilke. Lad ribsene dryppe godt af og ryst dem med 200 g sukker. Stil blandingen i køleskabet i minimum en time og spis rysteribsene som de er eller med flødeskum på.

Hindbærcoulis

½ kg friske hindbær skylles og koges 10 min. med 1 vaniljestang, 100 g sukker og lidt vand. Coulis'en kan nu spises som den er eller blendes og sigtes inden den afkøles og smages til med sukker.

Smoothies

Bland gerne flere forskellige bær, når du laver den smoothie, som får dig til at vågne og nyde dagen bedst på. Denne opskrift giver omkring 1 l smoothie.

2,5 dl jordbær

2,5 dl blåbær, solbær eller ribs

2,5 dl hindbær
1 banan
2,5 dl yoghurt
0,5 dl koldt vand
1 tsk. tykflydende honning

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Så nye hold af forskellige former for salat, der vil være klar om ca. 6 uger

Græsplænen er sommertræt og mangler mange steder vand. Enkelte græstuer vokser i den tørkeramte jord, og skal fortsat slås ned, så de ikke spreder græsfrø i havens bede

Agurkeplanterne producerer masser af agurker og du skal huske at høste dem løbende, så planterne ikke går i stå

De fleste hække er allerede klippet tilbage i deres skarpe form, men fik du fjernet de ubudne selvsåede planter, der ikke bør vokse i din hæk?

Skal du væk fra haven i længere tid, skal du sørge for at få nogle til at hjælpe dig med at vande krukke og planterne i drivhuset

Sydfrugter som nektarin, fersken og abrikos har mange nye lange skud. Sørg for at klippe nogle af dem af, så der er plads til nye frugter på de tilbagesiddende skud

Blåregnets lange snoede etårsskud skal klippes tilbage til ca. 15 cm fra de træagtige grene – sådan får du ekstra mange flotte blomster i maj måned næste år

Ærteblomster – lathyrus skal du sørge for at plukke af, for kun ved at høste blomsterne, danner de fortsat nye

De første larver fra kålsommerfuglen er begyndt at æde af kålplanterne i køkkenhaven. Hold øje, fjern dem eller læg et net over bedet

Husk at nyde de smukke velduftende blomster, som ofte dufter allerbedst i skumringens time, som på denne årstid er noget sent om aftenen. Brug nu havens bænke og hængekøjer og glæd dig over lidt mindre havearbejde resten af året